

Mindig mondom, hogy nagyobb élmény megnézni egy kiállítást az embernek a maga csendességében, mintsem a megnyitón levő tülekedés, beszédmondás közepette, olvasni, elmélyülni valamiben a legtöbbször egyedül lehet, csendben. Általában minden kiállítással így teszek, amit a Haáz Rezső Múzeum tart, s így voltam a szerdán megnyitott Kratochvíl Károly kiállítással is. Nem bántam meg.

Lövészárok a pincegalériában

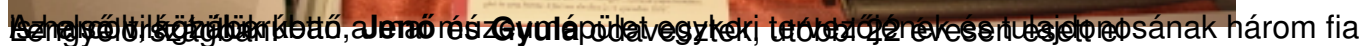
A Haberstumpf-villa, tehát a Haáz Rezső Múzeum új épületének alagsorába, ún. pincegalériájába belépve az első teremben Kratochvíl Károly részletes életrajza fogad. Négy nagy táblán korabeli portré- és egyéb fotók, dokumentumok másolatai és lefényképezett tárgyak segítségével idézzük fel az egykori híres katonatiszt életét.

A Haberstumpf-fiúk emlékezete és az igazi Vasszekely egy darabja

Az egyik, kisebb termet a helyi dolgoknak szentelték a kiállítók: nemcsak az első világháborúban odaveszett Haberstumpf-fiúk emléke van megidézve, hanem idekerült az 1919-ben szétvert, eredeti Vasszekely egyetlen megmaradt darabja is – a fából készült szobrot nagyon sűrűn rakott vaspikkelyek borították, a múzeum egyik legféltettebb darabja ez.

Hamrستمف, Károly Antal, a bécsi úrpájának leánya jellelt. A bakak és az utókor emlékezete

A bejárat után balra nyíló teremben körbe Kratochvil katonáinak egy részét mutatja be a kiállítás, ezek a képek, rövid életrajzok egy 1934-ben megjelent ezredalbum alapján készültek el.

Egy nagyobb fényképösszeállítás is van ebben a teremben egy molinón, s ami a képanyagot illeti, nagyon érdekes részei a kiállításnak Kratochvil saját rajzai. A katonatiszt idősebb korában rengeteget rajzolt és festett, s hagyatékában olyan képek is maradtak fenn, amelyeknek a háborús élmények a témái, ilyenből több reprodukció is látható a kiállításon.

Az egyik színes rajzon saját magát ábrázolja egy győztes csata után, katonái körében. Ebben a teremben van néhány szék, egy képernyőn folyamatosan peregnek a képsorok, hiszen itt lehet megnézni az említett, Elfelejtett parancsnok című dokumentumfilmet.

Egy kis adalék: a kiállításon nem láttam nyomát (vagy nem figyeltem jól) Márton Áron és Kratochvil kapcsolatának – a püspök fiatal korában ugyanis megjárta az első világháború poklát és főhadnagyi rangban volt a Székely Hadosztálynál, utána őt is Brassóban tartották fogva, akárcsak a parancsnokot.

A Doberdó hőse címet viselő kiállításról egy kis füzetet (*Invictus – Az ember, akit nem győztek*

/e) is hazavihetsz, ez tartalmazza a kiállítás fotóinak egy részét, illetve rengeteg adatot is a témáról – a kiadványban többek között van egy Kratochvil-írás is, egy visszaemlékezés Rác Miska tárogatósra, akit a háborúban súlyos sebesülés ért.

Nemcsak ezt, hanem a többi írást, pl. **Gottfried Barna** történész írását a Székely Hadosztályról, is érdemes elolvasni belőle. Ha pedig van egy szabad órád, akkor mindenképpen nézd meg az említett, Elefelejtett parancsnok című filmet, akkor még jobban beleásod magad a témába.

{youtube}PXzgPN9KUol{/youtube}

A kiállítást január 17-ig lehet megnézni. Feltétlenül érdemes.